

DOĞU KARADENİZ DAĞ KUŞAĞI'NIN (KD TÜRKİYE) GEÇ MESOZOYİK JEODİNAMİK GELİŞİMİ ÜZERİNE YENİ BULGULAR

Yener Eyüboğlu

*Karadeniz Teknik Üniversitesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, 61080, Trabzon, Türkiye
(eyuboglu@ktu.edu.tr; yenereyuboglu@gmail.com)*

ÖZ

Alp-Himalaya sistemi üzerindeki yaklaşan plaka kenarı ortamlarının en iyi temsilcilerinden biri olan Doğu Karadeniz Dağ Kuşağı'nın Geç Mesozoyik jeodinamik gelişimi üzerine tartışmalar, sistematik jeolojik, jeokimyasal, jeokronolojik ve jeofizik veri eksikliğinden dolayı günümüzde de devam etmektedir. Yaygın olarak kabul edilen görüş, Neotetis'in Kuzey Kolu'nun altındaki okyanusal litosferin Geç Mesozoyik boyunca kuzeye doğru yitime uğradığını ve takibinde Mesozoyik sonunda veya Senozoyik başlangıcında Doğu Karadeniz Dağ Kuşağı ve Anatolid-Torid blokları arasında meydana gelen çarpışmayla yitimin sonlandığıdır. Bu çalışma, Doğu Karadeniz Dağ Kuşağı ve Anatolid-Torid kuşağından M, I ve A-tip granitoid ve ilişkili gabroyik kütlelerden elde edilen yeni jeolojik, jeokimyasal ve jeokronolojik veriler ve ayrıca Doğu Karadeniz Dağ Kuşağı'ndaki sedimanter havzalarda yüzeyleyen kumtaşılarından yeni kırıntı zirkon yaşlandırma analiz sonuçları sunmaktadır. Bu yeni bulgular, bölgenin Geç Mesozoyik jeodinamik gelişimi için ileri sürülen kuzey yönlü yitim modelini desteklemektedir ve Geç Mesozoyik-Erken Senozoyik döneminde Doğu Karadeniz Dağ Kuşağı'nın Gondwana'nın aktif kuzey kenarını oluşturduğunu ve güney yönlü bir yitim zonu üzerinde şekillendiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Doğu Karadeniz Dağ Kuşağı, Paleotetis, kırıntı zirkon, granitoid, Geç Mesozoyik

**NEW FINDINGS ON THE LATE MESOZOIC GEODYNAMIC
EVOLUTION OF THE EASTERN BLACK SEA MOUNTAIN BELT
(NE TURKEY)**

Yener Eyüboğlu

*Karadeniz Technical University, Department of Geological Engineering, 61080, Trabzon,
Turkey*

(eyuboglu@ktu.edu.tr; yenereyuboglu@gmail.com)

ABSTRACT

The Eastern Black Sea Mountain Belt provides a good example of fossil convergent plate margin settings in the Alpine-Himalayan system. However, there is an ongoing debate on the Late Mesozoic geodynamic evolution of the orogenic belt due to systematic geological, geochemical, geochronological and geophysical data. The most popular idea is that the orogenic belt was shaped by northward subduction of a lithospheric plate under the Northern Branch of Neotethys in the Late Mesozoic that led to collision between Eastern Black Sea Mountain Belt and Anatolide-Tauride block at the end of the Mesozoic or at the beginning of the Cenozoic. This study presents new geological, geochemical and geochronological data from M-, I-, A-type granitoids and related gabbroic bodies exposed in the Eastern Black Sea Mountain Belt and Anatolide-Tauride Block and new detrital zircon dating analysis results from sandstones exposed in the sedimentary basins in the Eastern Black Sea Mountain Belt. These new findings don't support popular idea suggesting a northward subduction model for the Late Mesozoic geodynamic evolution of the region and indicate that the Eastern Black Sea Mountain Belt was the active northern margin of Gondwana in the Late Mesozoic-Early Cenozoic and was shaped by southward subduction of Paleotethys oceanic lithosphere.

Keywords: *Eastern Black Sea Mountain Belt, Paleotethys, detrital zircon, granitoid, Late Mesozoic*